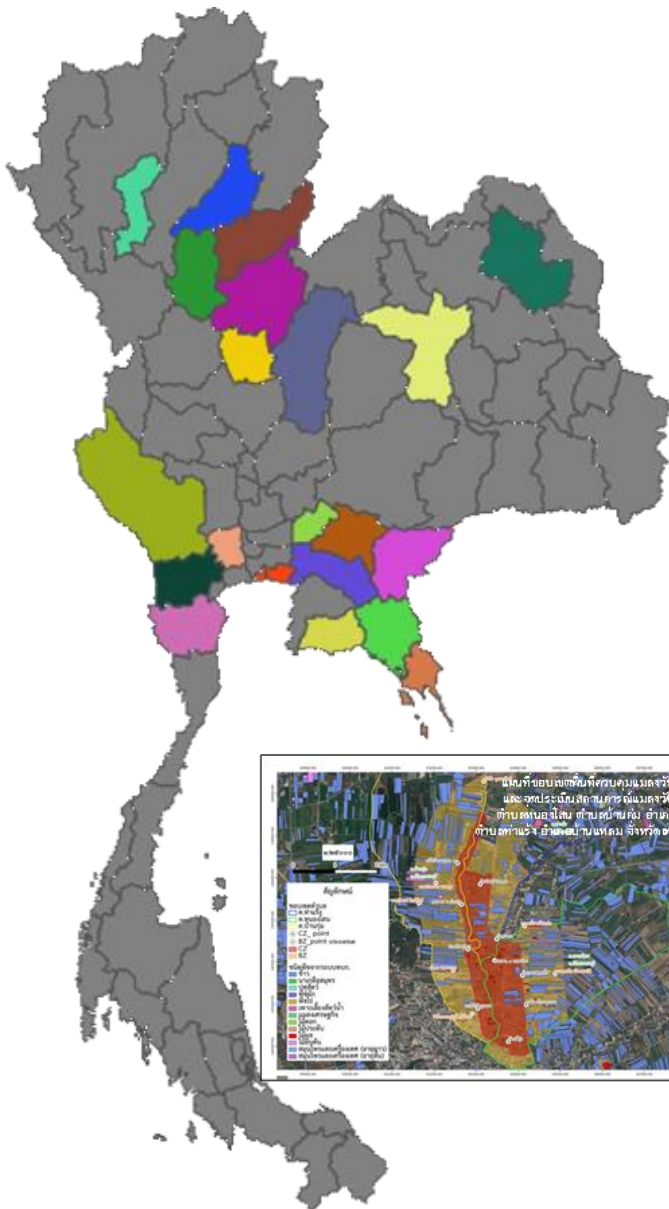

- **การสำรวจประเมินประชากรแมลงวันผลไม้
และสนับสนุนการควบคุมประชากรแมลงวันผลไม้**

- ภายใต้งิจกรรมส่งเสริมการจัดการศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสานและลดการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช
โครงการส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์และแมลงศัตรูธรรมชาติทดแทนสารเคมีทางการเกษตร

วัตถุประสงค์ : เพื่อติดตามสถานการณ์แมลงวันผลไม้ในพื้นที่ดำเนินการ ซึ่งจะทำให้ทราบชนิดและจำนวนแมลงวันผลไม้ที่มีการระบาด ที่ทำให้เกิดความเสียหายต่อผลผลิตในพื้นที่ดำเนินการ และนำไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดวิธีการควบคุมประชากรแมลงวันผลไม้ โดยการจำกัดการขยายพันธุ์ และลดประชากรของแมลงวันผลไม้ ด้วยการจัดการศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน (IPM)

พื้นที่เป้าหมาย 21 จังหวัด รวม 18,000 ไร่ ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ฉะเชิงเทรา ตราด นครนายก ปราจีนบุรี ระยอง สมุทรปราการ สระแก้ว พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ แพร่ ลำพูน สุโขทัย อุตรดิตถ์ ขอนแก่น สกลนคร กาญจนบุรี นครปฐม เพชรบุรี และจังหวัดราชบุรี

ดำเนินการในพื้นที่เดิมหรือพื้นที่ใหม่ โดยพิจารณาว่า แมลงวันผลไม้เป็นปัญหาสำคัญของพืชเศรษฐกิจหลักในพื้นที่ เกษตรกรต้องการรับการสนับสนุน และมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมควบคุมแมลงวันผลไม้ด้วยวิธีผสมผสานอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ซึ่งได้จำกัดขอบเขตพื้นที่อย่างชัดเจนด้วยระบบภูมิสารสนเทศ และแจ้งพื้นที่ดำเนินการแก่ กลุ่มส่งเสริมการควบคุมศัตรูพืชโดยเทคโนโลยีรังสี กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย

ทาง E – mail: rungsi2561fruitfly@gmail.com ภายในวันที่ 30 พฤศจิกายน 2566

การบูรณาการการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการจัดการแมลงวันผลไม้

เช่น การจัดงานรณรงค์จำกัดการขยายพันธุ์ของแมลงวันผลไม้ ร่วมกับกิจกรรมการถ่ายทอดความรู้ของศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.) หรือ วันถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่ (Field Day) ของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

การสำรวจประเมินประชากรแมลงวันผลไม้

สำรวจ ติดตาม และประเมินสถานการณ์แมลงวันผลไม้ตามมาตรฐานสากล ซึ่งทำได้ 2 วิธี คือ

1. แขนงกับดัก 2 ชนิด ได้แก่ กับดักสไตเนอร์ (Steiner trap) และกับดักแมคฟิล (McPhail trap)

กับดักสไตเนอร์ (Steiner trap)

กับดักแมคฟิล (McPhail trap)

2. เก็บตัวอย่างผลไม้ที่เป็นพืชอาศัยของแมลงวันผลไม้ในพื้นที่

โดยเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบดำเนินการ ดังนี้

- 1) การแขวนกับดัก ให้เก็บและคัดแยกแมลงจากทุกกับดักทุกวันเดียวกันของทุก ๆ สัปดาห์ จำแนกชนิดแมลงวันผลไม้ และบันทึกจำนวนแมลงวันผลไม้จากกับดัก (FTD) ในระบบสารสนเทศข้อมูลเพื่อการอารักขาพืชและการจัดการดินปุ๋ย (<https://report-ppsf.doae.go.th/site/module>) -->ระบบรายงานสถานการณ์แมลงวันผลไม้ (<https://report-ppsf.doae.go.th/fly>) ทุกสัปดาห์
- 2) เก็บตัวอย่างผลไม้ทุก 2 สัปดาห์ และทำการจำแนกชนิด นับปริมาณของแมลงวันผลไม้ และคิดเปอร์เซ็นต์ความเสียหายของตัวอย่างผลไม้จากการทำลายของแมลงวันผลไม้ บันทึกข้อมูลการเก็บตัวอย่างผลไม้จากการทำลายของแมลงวันผลไม้ในระบบสารสนเทศข้อมูลเพื่อการอารักขาพืชและการจัดการดินปุ๋ย (<https://report-ppsf.doae.go.th/site/module>)-->ระบบรายงานสถานการณ์แมลงวันผลไม้ (<https://report-ppsf.doae.go.th/fly>)

การสนับสนุนการควบคุมประชากรแมลงวันผลไม้

ดำเนินการควบคุมประชากรแมลงวันผลไม้ โดยการจำกัดการขยายพันธุ์และลดประชากรของแมลงวันผลไม้ ดังนี้

1. รณรงค์ทำความสะอาดพื้นที่สวนผลไม้ รวมถึงพื้นที่สวนหลังบ้าน พื้นที่สาธารณะ
2. กำจัดพืชอาศัยของแมลงวันผลไม้ที่ไม่ใช่พืชเศรษฐกิจหลักและปลูกพืชที่ไม่ใช่พืชอาศัยของแมลงวันผลไม้ทดแทน
3. ใช้สารล่อผสมสารฆ่าแมลง เพื่อลดประชากรเพศผู้
4. ใช้เหยื่อพิษหรือเหยื่อโปรตีนเพื่อลดประชากรเพศผู้และเพศเมีย
5. ใช้แมลงเป็นหมันรวมทั้งชีวภัณฑ์

การผลิตแมลงวันผลไม้เป็นหมัน สายพันธุ์ genetic sexing strain สนับสนุนในพื้นที่เพื่อควบคุมปริมาณแมลงวันผลไม้ในธรรมชาติ

ภายใต้กิจกรรมสนับสนุนการป้องกันและกำจัดศัตรูพืชด้วยวิธีผสมผสาน
ในพื้นที่ที่มีประวัติเกิดการระบาดของรุนแรงและพื้นที่เสี่ยง

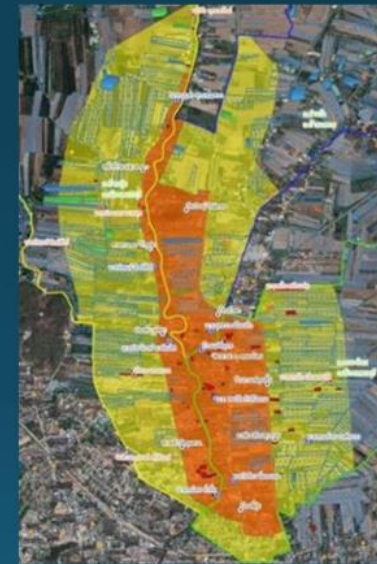
จังหวัดจันทบุรี

จังหวัดนครปฐม

จังหวัดเพชรบุรี

กลุ่มส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย โดยกลุ่มส่งเสริมการควบคุมศัตรูพืชโดยเทคโนโลยีรังสี ดำเนินการผลิตแมลงวันผลไม้เป็นหมัน ชนิด *Bactrocera dorsalis* (Hendel) สายพันธุ์แถบหลังสีขาวที่แยกเพศได้ด้วยพันธุกรรมในระยะดักแด้ (GSS White – thoraxed) ซึ่งกรมส่งเสริมการเกษตรร่วมกับ สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) (สทน.) พัฒนาขึ้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการใช้เทคนิคแมลงเป็นหมันบูรณาการกับวิธีการอื่น สนับสนุนพื้นที่ดำเนินงานควบคุมแมลงวันผลไม้ใน 3 พื้นที่ ได้แก่

1. ขอบเขตพื้นที่ผลิตไม้ผลเขตร้อน ณ ตำบลตรอกนอง อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ครอบคลุมพื้นที่ 16,830 ไร่
2. ขอบเขตพื้นที่ผลิตมะม่วงบ้านเสม็ดงาม ตำบลหนองบัว อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี ครอบคลุมพื้นที่หลัก 3,633 ไร่
3. ขอบเขตพื้นที่ผลิตชมพูเพชรสายรุ้ง ตำบลท่าแร่ อำเภอบ้านแหลม และตำบลหนองโสน ตำบลบ้านกุ่ม อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ครอบคลุมพื้นที่หลัก 2,747 ไร่